

isa 1 – huvirühmade sisend

Huvirühm	Arvamus	Kas arvestatud?	Märkus
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Toetab algatuse jätkamist, Eesti tiitliaastat 2038 ning võimalust kandideerida linnade rühmana, sealhulgas piiriüleselt.	Arvestatud (2026: p 5.3; 2024: p 5.1–5.2)	Üldine toetus ettepanekule ja linnade rühmana kandideerimise võimalusele on Eesti seisukohtadega kooskõlas.
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Selgitada Eesti konkursi kavandatavat ajakava ning taotleda, et komisjoni valiku- ja seiresuunised, sealhulgas Euroopa mõõtme hindamispõhimõtted, oleksid kättesaadavad enne konkursi avamist.	Arvestatud (2026: p 5.1–5.2)	Seisukohtades nõutakse komisjoni suuniste ja hindamismõnede varajast avaldamist ning stabiilsust; seletuskirjas on märgitud, et Eesti konkurss tuleb välja kuulutada hiljemalt 2032. aastal.
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Täpsustada, kellele antakse tiitel linnade rühmana kandideerimisel ning kuidas jagunevad juhtiva linna ja partnerite kohustused seires, tiitli võimaliku äravõtmise ja auhinnaga seotud küsimustes; rühma liikmete rollid ja vastutus tuleb määratleda juba taotluses.	Arvestatud (2026: p 5.3 ja 5.6)	Seisukohtades nõutakse juhtlinna, partnerite vastutuse, juhtimisstruktuuri, otsustuskorralduse varajast ning kirjalikku kokkuleppimist.
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Selgitada enne Eesti konkursi avamist, millised kohaliku omavalitsuse üksused saavad kandideerida iseseisvalt või olla linnade rühma juhtivaks taotlejaks, arvestades, et Eestis kuuluvad mitmed linnalised asulad valdade koosseisu.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.3; 2024: p 5.2)	Seisukohtades toetatakse paindlikku kandideerimist ja väiksemate linnade tegelikku osalemisvõimalust. Algatus ei sea piire linnade ja KOVide kandideerimisele, nende endi otsustusõigus ja kokkuleppe teema.
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Täpsustada suunistes, kuidas hinnatakse taotluse esitamise ajal alles arendatavat taristut, et tingimused oleksid üheselt mõistetavad ka väiksematele linnadele ja piirkondi kaasavatele kandidaatidele.	Arvestatud (2026: p 5.1; 2024: p 5.2)	Seisukohtades rõhutatakse taristumõnede selgust ja proportsionaalsust ning seda, et need ei tohi põhjendamatult eelistada suuri ja juba hästi varustatud linnu.

Eesti Linnade ja Valdade Liit	Selgitada, millistel alustel valib Eesti sõltumatusse eksperdikomisjoni kuni kaks eksperti ja milliseid täiendavaid nõudeid neile esitatakse.	Arvestatud osaliselt (2024: p 5.3)	Ekspertide sõltumatus ja pädevuse üldpõhimõtted tulenevad õigusraamistikust ning neid selgitatakse täpsemalt rakendusjuhistes nii nagu on ka praegu kehtiva õigusraamistiku puhul. Täiendavaid nõudeid riik seni ei ole esitanud. Eesti ekspertide valik tuleb riigisiselt eraldi kindlaks määrata.
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Täpsustada, mida käsitatakse programmis või strateegias olulise muudatusena, kuidas arvestatakse linnast sõltumatuid asjaolusid ning tagada tiitli äravõtmise menetluses asjaomase linna ja teiste rühma liikmete ärakuulamine.	Arvestatud (2026: p 5.6 ja 5.9)	Seisukohtades rõhutatakse õigusselgust ja proportsionaalsust ning nõutakse mõjutatud linnale ja partneritele võimalust esitada enne otsust selgitusi.
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Leppida enne Eesti konkursi avamist kokku riigipoolse kaasrahastamise põhimõtted, sealhulgas riigi ja kohalike omavalitsuste rahalise vastutuse jaotus ning rahastuse ajastus ettevalmistusperioodil, tiitliaastal ja jätkutegevustes; pakkuda kandidaatidele varajast tuge mõju mõõtmise ja aruandluse kavandamisel ning kasutada Tallinna 2011 ja Tartu 2024 kogemust.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.5, 5.7 ja 5.8; 2024: p 5.4)	Seisukohtades toetatakse rahastuse prognoositavust, proportsionaalset aruandlust, kandidaatide nõustamist ja teadmussiiret. Riigi ja kohalike omavalitsuste kaasrahastamise täpne jaotus on siseriiklik küsimus ning ei puuduta õigusraamistiku läbirääkimisi.
SA Tartu 2024	Toetab ettepaneku üldist suunda ning pikaajalise strateegia ja pärandi tugevamat käsitlemist valikukriteeriumides ja seires.	Arvestatud (2026: p 5.5)	Seisukohtades toetatakse tiitliaastajärgset seiret, pikaajalise mõju hindamist ja jätkutegevuste kavandamist.
SA Tartu 2024	Regionaalse ja piiriülese koostöö jätkumine ning partnerite roll pärast tiitliaastat tuleb läbi mõelda juba kandideerimisfaasis.	Arvestatud (2026: p 5.3 ja 5.5; 2024: p 5.2)	Seisukohtades rõhutatakse juhtlinna, partnerite vastutuse, juhtimisstruktuuri, rahastamise ja otsustuskorralduse varajast kokkuleppimist.
SA Tartu 2024	Pikaajalise mõju seire peab olema sisuline ja selleks tuleb ette näha vajalik ressurs.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.5)	Seire ja proportsionaalse aruandluse põhimõte on seisukohtades kajastatud. Eraldi seireressursi või rahastusmehhanism on siseriikliku töökorralduse teema.

SA Tartu 2024	Teadmussiire peaks arenema dokumentide repositooriumist võrdlevaks ja otsustamist toetavaks süsteemiks, mis hõlmab mentorlust, koolitusi, ekspertvahetust ja kontrollitud häid tavasid.	Arvestatud osaliselt (2024: p 5.7)	Seisukohtades toetatakse kogemuste vahetust ja kultuuripealinnade võrgustikku; süsteemi täpne ülesehitus jääb komisjoni edasiste juhiste kujundada.
SA Tartu 2024	Pärast tiitliaastat on vaja stabiilse üleminekurahastuse võimalusi, et säilitada koostöö, teadmised ja organisatsiooniline suutlikkus.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.5, 5.7 ja 5.8; 2024: p 5.5)	Seisukohtades toetatakse Melina Mercouri auhinna sidumist jätkutegevustega. Jätkutegevuste siseriiklik rahastuskorraldus ei ole õigusraamistiku läbirääkimiste teema ja vajab eraldi arutamist siseriiklikult.
SA Tartu 2024	Euroopa kultuuripealinna bränd vajab keskset ELi tasandi strateegilist kommunikatsiooni.	Arvestatud (2026: p 5.10)	Seisukohtades toetatakse komisjoni koordineeritud kommunikatsiooni ja kõigi tiitlilinnade võrdsemat rahvusvahelist nähtavust.
SA Tartu 2024	Nähtavusnõuded peavad olema selged ja proportsionaalsed; kõigil materjalidel korraga ELi logo, kultuuripealinnade ühise logo ja ELi lipu kasutamine võib olla ebapraktiline.	Arvestatud (2026: p 5.11)	Seisukohtades rõhutatakse, et ühised nõuded peavad täiendama linna enda identiteeti, sobima eri kanalitesse ning jätma ruumi kultuuripealinna visuaalsele identiteedile.
Pärnu Linnavalitsus	Riikliku konkursi ajakava tuleb teha võimalikult vara teatavaks, et omavalitsused saaksid kavandada partnerlussuhteid ja rahastamist.	Arvestatud (2026: p 5.1)	Seisukohtades rõhutatakse juhiste varajast avaldamist; seletuskirjas on märgitud, et Eesti konkurss tuleb välja kuulutada hiljemalt 2032. aastal.
Pärnu Linnavalitsus	Tuleb selgitada „ümbritseva piirkonna kaasamise“ ja „linnade rühmana kandideerimise“ praktilist, õiguslikku, rahastuslikku ja aruandluslikku erinevust.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.1 ja 5.3; 2024: p 5.2)	Seisukohtades nõutakse juhtlinna, partnerite vastutuse, juhtimisstruktuuri, rahastamise ja otsustuskorralduse varajast ning kirjalikku kokkuleppimist. Lisaks selgitavate juhiste varajast koostamist Komisjoni poolt.

Pärnu Linnavalitsus	Euroopa mõõtme hindamise juhised peavad olema avaldatud enne Eesti konkursi avamist ning tagama kandidaatidele võrreldavad ootused.	Arvestatud (2026: p 5.1–5.2)	Seisukohtades toetatakse Euroopa mõõdet läbiva põhimõttena ning nõutakse selle sisu selget avamist juhistes, nõuete varajast avaldamist ja stabiilsust.
Pärnu Linnavalitsus	Piirkondliku ja maaelu arengu mõõde peaks kajastuma sisuliselt ka Eesti riikliku konkursi hindamisjuhistes.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.2–5.3; 2024: p 5.2)	Seisukohtades tunnustatakse piirkondlikku mõju ja väikeste linnade võimalusi. Eesti riikliku konkursi juhised lähtuvat õigusraamistiku üldistest tingimustest ja kandideerimise abimaterjalid koostatakse enne konkursi väljakuulutamist hilisemas etapis.
Pärnu Linnavalitsus	Pika protsessi jooksul tuleb eristada põhjendatud muudatusi eelarves, juhtimises või partnerite ringis sisuliste kohustuste rikkumisest.	Arvestatud (2026: p 5.3, 5.6 ja 4.10)	Seisukohtades rõhutatakse õigusselgust, proportsionaalsust ja mõjutatud linna ärakuulamist; partnerite vastutus ja rahalised kohustused tuleb varakult kirjalikult kokku leppida.
Pärnu Linnavalitsus	Täpsustada tuleb riigi pikaajalise rahalise kohustuse ulatust ja ajastust.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.7)	Seisukohtades käsitletakse rahastamise prognoositavust ja partnerite kokkuleppeid. Riigi ja kohalike omavalitsuste kaasrahastamise täpne jaotus on siseriiklik küsimus ning ei puuduta õigusraamistiku läbirääkimisi.
Pärnu Linnavalitsus	„Piisava ja toimiva taristu“ nõue ei tohi eelistada suuri ja juba hästi varustatud linnu; osa taristust peab saama kujuneda tiitliaastaks kavandatava arenduse käigus.	Arvestatud (2026: p 5.1; 2024: p 5.2)	Seisukohtades rõhutatakse nõuete proportsionaalsust ning väikeste linnade ja piirkondade tegelikku kandideerimisvõimalust.
Pärnu Linnavalitsus	Pikaajalise mõju mõõdikud ja baasandmete kogumise metoodika tuleks avaldada varakult.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.5)	Seisukohtades toetatakse ühiseid hindamissuuniseid ja kohaliku eripära arvestamist. Õigusraamistik ei nõu ühtset siseriiklikku hindamismetoodikat.

Pärnu Linnavalitsus	Luua riiklik teadmussiirde mehhanism Tallinna 2011 ja Tartu 2024 kogemuse süstemaatiliseks jagamiseks tulevastele kandidaatidele.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.8; 2024: p 5.7)	Seisukohtades toetatakse teadmussiiret ja mentorlust ELi tasandil. Eraldi Eesti riikliku mehhanismi loomise küsimus ei puuduta õigusraamistiku läbirääkimisi. Kandideerivad linnad on teretulnud omal initsiatiivil suhtlema eelnevate Euroopa kultuuripealinnadega. Varasemalt on Kultuuriministeerium korraldanud kandideerimise ettevalmistamiseks infoseminari, kutsude sinna nii Euroopa Komisjoni, varasemate kultuuripealinnade esindajaid oma tähelepanekuid jagama.
Pärnu Linnavalitsus	Melina Mercouri auhinna suurus peab vastama kasvanud nõuetele ja olema kandidaatidele piisavalt ette teada.	Arvestatud osaliselt (2024: p 5.5)	Auhinna suurendamist käsitletakse 2024. aasta seisukohas. Auhinna konkreetset suurust ei ole võimalik otsuse tekstis kindlaks määrata, kuna see sõltub järgmise mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimistest.
Pärnu Linnavalitsus	Väiksematele omavalitsustele tuleks pakkuda juhendmaterjale, koolitusi või jagatud tuge seire- ja aruandluskohustuste täitmiseks.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.5; 2024: p 5.4 ja 5.7)	Seisukohtades nõutakse proportsionaalset ja dubleerimist vältivat aruandlust ning toetatakse kandidaatide nõustamist. Riikliku tugiteenuse kavandamine ei ole õigusraamistiku läbirääkimiste küsimus.
Narva Linnavalitsus	Toetab algatuse jätkamist ja kavandatud arengusuundi, sealhulgas võimalust kandideerida linnade rühmana ja piiriüleses koostöös. Näeb selles võimalusi piirkondliku ja rahvusvahelise kultuurikoostöö arendamiseks ning kohalike kogukondade kaasamiseks. Narva linn jälgib algatuse edasist arengut ja kavandab osalemist sellega seotud tegevustes.	Arvestatud (2026: p 5.3; 2024: p 5.1–5.2)	Üldine toetus ettepanekule, linnade rühmana kandideerimisele, piiriülesele koostööle ning piirkondade ja kogukondade kaasamisele on Eesti seisukohtadega kooskõlas.

Saaremaa vald / Kuressaare	Toetab Euroopa kultuuripealinna algatuse jätkamist ning peab oluliseks, et tulevane õigusraamistik võimaldaks kandideerida ka linnade rühmana ja piirkondlikus koostöös. Kuressaare ja Saaremaa vaates on oluline, et väiksematel keskustel ja saarelistel piirkondadel oleks tegelik võimalus kandideerida ning et hindamiskriteeriumid, taristu-, rahastus- ja aruandlusnõuded oleksid selged, proportsionaalsed ja kandidaatidele varakult teada.	Arvestatud osaliselt (2026: p 5.1, 5.3, 5.5 ja 5.7; 2024: p 5.1–5.2 ja 5.4)	Seisukohtades toetatakse algatuse jätkamist, paindlikku kandideerimist linnade rühmana ning väiksemate linnade ja piirkondade tegelikku osalemisvõimalust. Samuti rõhutatakse juhiste varajast avaldamist, nõuete proportsionaalsust, taristunõuete selgust ning rahastuse ja aruandluse prognoositavust. Riigi ja kohalike omavalitsuste täpne kaasrahastamise jaotus jääb siseriiklikuks küsimuseks.
---	---	--	---